

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, aprilie 2025

**Domnului Mircea ABRUDEAN
Președinte interimar al Senatului**

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

**CERERE DE REEXAMINARE
asupra****Legii pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor
naturale nr. 123/2012**

În data de 5 aprilie 2025, Parlamentul a transmis Președintelui României,
în vederea promulgării, Legea pentru modificarea și completarea Legii energiei
electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (PL-x nr. 444/2024).

Legea are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii
energiei electrice și a gazelor prin instituirea unor măsuri privind contractele de
concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale.

În contextul în care extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale
reprezintă o prioritate de dezvoltare a localităților, asumată inclusiv de Guvern,
intervenția legislativă vizează o serie de responsabilități și sarcini ale
concesionarilor serviciilor publice de distribuție a gazelor naturale, „*pentru crearea
unui cadru legislativ care să permită unităților administrativ-teritoriale
promovarea obiectivelor de investiții prin programul „Anghel Saligny”*”.

În forma inițiatorilor, adoptată tacit de Senat în calitate de primă Cameră sesizată, propunerea legislativă introduce noi cazuri de încetare de drept a contractelor de concesiune. Astfel, în situația în care ANRE nu emite autorizația de înființare a sistemului de distribuție a gazelor naturale în termen de un an de la data semnării contractului de concesiune, fie din pasivitatea concedentului sau concesionarului de a solicita autorizația, fie din cauze tehnice sau juridice motivate, contractul de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale încetează de drept. De asemenea, în situația în care nu se obțin autorizațiile specifice prevăzute de legislația în vigoare pentru desfășurarea activității, în termen de un an de la data semnării contractului de concesiune, din cauza pasivității sau dezinteresului acestuia privind solicitarea ori din cauza lipsei îndeplinirii condițiilor legale de autorizare, concesiunea încetează de drept în ziua următoare împlinirii acestui termen, fără acordul părților contractuale, iar constatarea se realizează de ANRE.

Aceste dispoziții ar urma să fie aplicate și entităților formate din mai multe unități administrativ-teritoriale (UAT), asociații de dezvoltare intercomunitară și concesionarilor care au obținut autorizațiile/licențele specifice doar pentru o parte dintre UAT-urile sau o parte dintre localitățile componente ale UAT-urilor, dacă în urma solicitărilor primite nu au realizat extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale, potrivit legii.

Totodată, în cazul contractelor de concesiune în derulare, încheiate cu cel puțin un an înainte de data intrării în vigoare a legii, concesionarii au obligația să obțină autorizațiile/licențele în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii, sub sancțiunea încetării de drept a contractului, iar în cazul contractelor cu o vechime mai mare de 5 ani pentru care nu s-a solicitat eliberarea autorizațiilor/licențelor, solicitarea depusă la ANRE trebuie însoțită de un nou acord exprimat prin hotărârea consiliului local al unităților administrativ-teritoriale.

Prin raportul comisiilor de fond din Camera Deputaților, Cameră decizională, Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare, respectiv Comisia pentru industrii și servicii, au fost aduse o serie de amendamente, prin care s-a stabilit că ANRE retrage în maximum 60 de zile „drepturile și obligațiile conferite prin licența de operare a sistemului de distribuție” doar pentru UAT-urile care fac obiectul încetării contractului de concesiune. Pentru contractele mai vechi de 5 ani, s-a instituit un termen de 30 de zile în care concesionarul trebuie să solicite adoptarea unei hotărâri a consiliului local, sub sancțiunea încetării de drept a contractului, iar

lipsa acesteia în 60 de zile de la solicitare determină, la rândul său încetarea de drept a contractului. Totodată, au fost exceptate de la aplicarea noii soluții legislative contractele în care autoritatea concedentă este Ministerul Energiei.

Având în vedere conținutul normativ al legii transmise la promulgare, apreciem că se impune reanalizarea acesteia de către Parlament, pentru motivele dezvoltate în cele ce urmează.

La art. II din legea supusă reexaminării sunt introduse norme tranzitorii, potrivit cărora:

„(1) Dispozițiile art. 104 alin. (6³) și (7¹) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și concesionarilor care au obținut autorizațiile/licențele specifice prevăzute de legislația în vigoare doar pentru o parte dintre unitățile administrativ-teritoriale sau o parte dintre localitățile componente ale unităților administrativ-teritoriale, dacă în urma solicitărilor primite nu au realizat extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale, în condițiile legii.

(2) În cazul contractelor de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale care au fost încheiate cu cel puțin un an înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi pentru care nu au fost obținute autorizațiile/licențele specifice prevăzute de legislația în vigoare, concesionarii au obligația să solicite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, să obțină aceste autorizații/licențe și să le comunice în copie, concedentului, în termen de 90 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în caz contrar concesiunea încetând de drept.

(3) În cazul contractelor de concesiune cu vechime mai mare de 5 ani, pentru care nu s-a solicitat eliberarea autorizațiilor/licențelor specifice prevăzute de legislația în vigoare, solicitarea acestora de către concesionari, depusă la Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în termenul prevăzut de alin. (2), trebuie însoțită de o nouă hotărâre a consiliului local al unităților administrativ-teritoriale concedente privind acordul menținerii concesiunii. Concesionarul este obligat să solicite, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, adoptarea unei noi hotărâri a consiliului local al unității administrativ-teritoriale, în caz contrar concesiunea încetând de drept. Lipsa adoptării unei noi hotărâri a consiliului local al unității

administrativ-teritoriale, în termen de 60 de zile de la solicitarea scrisă a concesionarului, determină încetarea de drept a contractului de concesiune.”

Astfel, potrivit art. I pct. 1 - 2 din legea supusă reexaminării, cu referire la art. 104 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 se introduc patru noi alineate, respectiv (6³) și (7¹) – (7³) cu următorul cuprins:

„(6³) În situația în care ANRE nu emite autorizația de înființare a sistemului de distribuție a gazelor naturale, prevăzută la alin. (6¹), în termen de un an de la data semnării contractului de concesiune, fie din pasivitatea concedentului/concesionarului, privind solicitarea acesteia, fie din cauze tehnice sau juridice motivate, contractul de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale încetează de drept.”

„(7¹) În situația în care concesionarul nu obține autorizațiile specifice prevăzute de legislația în vigoare în termen de un an de la data semnării contractului de concesiune, din cauza pasivității sau dezinteresului acestuia privind solicitarea ori din cauza lipsei îndeplinirii condițiilor legale de autorizare, concesiunea încetează de drept în ziua următoare împlinirii acestui termen, fără a fi necesară exprimarea acordului de voință a părților contractuale. Orice act sau orice înțelegere ulterioară dintre concedent și concesionar va face obiectul unui nou contract de concesiune încheiat în condițiile legii.

(7²) Prevederile alin. (6³) și (7¹) se aplică și autorităților concedente formate din mai multe autorități ale administrației publice locale, aflate sau nu într-o formă de asociere.

(7³) Constatarea încetării contractului de concesiune, prevăzută la alin. (6³), (7¹) și (7²), se face de către ANRE care, la solicitarea oricărei părți contractuale, va comunica acest fapt, în scris, în termen de maximum 30 de zile de la solicitare.”

În prezent, potrivit art. 104 din Legea nr. 123/2012, serviciul de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale se concesionează pentru una sau mai multe unități administrativ-teritoriale, iar concesiunea este exclusivă. Autoritatea concedentă poate fi reprezentată de unități administrativ-teritoriale sau asocieri ale acestora. Totodată, cadrul general privind regimul juridic al contractelor de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale, procedurile pentru acordarea concesiunilor, precum și conținutul-cadru al caietului de sarcini al contractului sunt stabilite de Guvern, prin Hotărârea de Guvern

nr. 209/2019. Astfel, în vederea înființării sistemului de distribuție a gazelor naturale, concedentul/concesionarul are obligația obținerii în prealabil a autorizațiilor specifice prevăzute de legislația în vigoare, iar după adjudecarea concesiunii, în vederea desfășurării activității, concesionarul solicită autorizațiile/licențele specifice prevăzute de legislația în vigoare. De asemenea, concedentul serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale/UAT poate decide, iar operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale este obligat să accepte extinderea zonei concesionate pentru una sau mai multe localități aparținătoare unității administrativ-teritoriale din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul a fost deja concesionat.

Având în vedere cadrul legal în vigoare reprezentat de Legea nr. 123/2012, legislația subsecventă aplicării acesteia, securitatea raporturilor juridice și a modalităților deja existente pentru executarea obligațiilor contractuale, dar și faptul că unele extinderi ale rețelelor de distribuție a gazelor naturale sunt finanțate prin programe naționale precum Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” - prin care s-a urmărit asigurarea accesului la servicii esențiale al întregii populații, creșterea calității vieții și evitarea riscului de depopulare în comunitățile subdezvoltate - apreciem necesară reanalizarea soluțiilor legislative propuse de încetare de drept a contractelor aflate în derulare.

În condițiile în care legea se va aplica atât contractelor viitoare, cât și celor în derulare, dispozițiile legii trebuie să îndeplinească standardele referitoare la calitatea legii, astfel cum acestea decurg din principiul legalității prevăzut de art. 1 alin. (5) și jurisprudența Curții Constituționale și din dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă.

Având în vedere motivarea propunerii legislative, potrivit expunerii de motive și conținutului raportului Camerei decizionale, domeniul de reglementare și impactul acesteia, apreciem că legiuitorul trebuia să țină cont de dispozițiile art. 6 și 7 din Legea nr. 24/2000 referitoare la necesitatea instituirii unor reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. De asemenea, apreciem că se impunea și se impune evaluarea preliminară a impactului

noilor reglementări, astfel încât să se asigure o fundamentare adecvată a noilor soluții, ceea ce presupunea identificarea și analizarea efectelor economice, sociale, de mediu, legislative și bugetare pe care le produc reglementările propuse.

Având în vedere că efectul noilor soluții legislative se va extinde inclusiv asupra contractelor de concesiune deja încheiate, în condițiile în care părțile și-au asumat o serie de drepturi și obligații într-un context determinat și în considerarea capacității concrete de realizare a obiectivelor concesiunii, noile reguli ar putea afecta securitatea raporturilor juridice.

Apreciem, de asemenea, că este necesar să se reevalueze dacă termenul de un an instituit prin completările aduse art. 104 din Legea nr. 123/2012 este suficient, din punct de vedere obiectiv, pentru aplicarea sancțiunii încetării de drept a contractului de concesiune, inclusiv în situația demonstrării unor piedici obiective, juridice sau tehnice, pentru derularea procedurilor administrative prevăzute de lege. Acest lucru este necesar cu atât mai mult cu cât unele investiții de extindere a rețelelor de distribuție a gazelor naturale sunt finanțate prin programul național „Anghel Saligny” sau prin alte finanțări europene sau naționale, iar în cazul specific al concesiunii serviciului de distribuție a gazelor naturale, cadrul legal secundar prevede soluții legislative pentru situația în care sunt incidente motive independente de voința părților contractante. Totodată, trebuie ca soluțiile legislative propuse de legea supusă reexaminării să țină cont de cadrul legal existent, respectiv Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și Ordonanța de urgență nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului național de investiții "Anghel Saligny", astfel încât voința legiuitorului primar sau delegat deja exprimată - cea de a crea un cadru de realizare a unor obiective de investiții care să contribuie la dezvoltarea României și de a asigura alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor finali - să nu fie afectată.

În egală măsură, soluțiile legislative propuse trebuie să fie corelate cu atribuțiile Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) și cu procedurile desfășurate la nivelul acestei autorități. Potrivit art. 104 alin. (7³) nou introdus, constatarea încetării contractului de concesiune în noile cazuri reglementate de legea supusă reexaminării se face de către ANRE care, la solicitarea oricărei părți contractuale, va comunica acest fapt, în scris, în termen de maximum 30 de zile de la solicitare.

Pentru respectarea standardelor de calitate a legii și a principiului securității raporturilor juridice, ar fi trebuit să se stabilească natura juridică a actului emis de ANRE, mecanismele de contestare a acestuia, respectiv dacă noua atribuție a ANRE, în cazul menținerii sale, se exercită din oficiu sau la solicitarea părților, având în vedere că norma în discuție face trimitere doar la comunicarea soluției la cererea oricărei părți.

Luând în considerare domeniul în discuție, apreciem necesară reevaluarea impactului reglementărilor art. II alin. (1) din legea supusă reexaminării și din perspectiva asigurării continuității furnizării de gaze pentru clienții finali în cazul localităților - pentru care extinderea rețelelor de distribuție a fost deja realizată, urmând să fie puse în funcțiune - dar care ar putea fi afectate de încetarea de drept a contractelor de concesiune, cauzată de neîndeplinirea obligației de extindere a sistemului pentru alte localități ale respectivei unități administrativ-teritoriale sau chiar pentru alte unități administrativ-teritoriale aflate într-o asociere, sub forma asociațiilor de dezvoltare intercomunitară. Potrivit art. 106 alin. (3) din Legea nr. 123/2012, modificat prin legea supusă reexaminării, consecința imediată a încetării contractului de concesiune este retragerea licenței de operare pentru unitățile administrativ-teritoriale vizate. În acest context, pentru claritatea reglementării, apreciem necesară și clarificarea sintagmei „retragerea drepturilor și obligațiilor conferite prin licența de operare”, în condițiile în care retragerea operează cu privire la licența de operare, ANRE neputând retrage sau acorda drepturi, acestea fiind efecte juridice ale acordării sau retragerii unei licențe.

Nu în ultimul rând, este necesară stabilirea cu claritate a sensului sintagmei „din cauza pasivității sau dezinteresului acestuia”, astfel încât norma să poată fi aplicată în mod coerent și unitar.

În ceea ce privește termenele instituite de art. II alin. (2) și (3) din lege, apreciem că se impune reanalizarea și clarificarea obligațiilor părților și entităților implicate în procedură, astfel încât să se valorifice efectele ieșirii din pasivitate a concesionarului, independent de culpa sa, ceea ce ar asigura supraviețuirea contractului de concesiune. Astfel, apreciem necesară clarificarea sintagmei „să solicite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, să obțină aceste autorizații/licențe și să le comunice în copie, concedentului, în termen de 90 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei legi”. Pe de o parte, este necesară clarificarea acestor obligații în cazul unor proceduri aflate în derulare, din perspectiva etapelor acestora și a termenului aplicabil, iar pe de altă parte,

posibilitatea îndeplinirii tuturor acestor trei operațiuni în interiorul termenului de 90 de zile, deși obținerea autorizației nu reprezintă un element ce ține exclusiv de voința concesionarului.

De asemenea, în ceea ce privește art. II alin. (3) din legea supusă reexaminării, norma este neclară întrucât cumulând termenul de 30 de zile în care concesionarul are obligația de a solicita un nou acord exprimat prin hotărâre de consiliu local, cu cel de 60 de zile în care consiliul local are posibilitatea să adopte o nouă hotărâre, se ajunge la împlinirea termenului maximal de 90 de zile la care trimite sintagma „în termenul prevăzut de alin. (2)”.

În plus, pentru respectarea cerinței ca legea să fie opera comună a celor două Camere ale Parlamentului, este necesar ca și Senatul, în calitate de primă Cameră competentă, să evalueze oportunitatea modificărilor nou introduse la Camera Deputaților, Cameră decizională.

Totodată, în situația menținerii sancțiunii încetării de drept a contractului, este necesară clarificarea efectelor încetării de drept în raport cu drepturile și obligațiile stabilite în prezent, potrivit contractului-cadru reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 209/2019 pentru aprobarea Cadrului general privind regimul juridic al contractelor de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale, procedurile pentru acordarea concesiunilor, conținutul-cadru al caietului de sarcini, prin raportare la restituirea prestațiilor în vederea repunerii părților în situația anterioară.

Nu în ultimul rând, pentru coerența reglementării, apreciem că intervențiile legislative asupra art. 104 și art. 106 din Legea nr. 123/2012 trebuie să fie corelate și cu termenul de 60 de zile prevăzut de art. IV alin. (1) din legea supusă reexaminării pentru actualizarea cadrului legal secundar privind regimul juridic al contractelor de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție de gaze naturale, „în conformitate cu modificările și completările aduse prin prezenta lege”.

În concluzie, soluțiile legislative propuse trebuie să asigure, pe de o parte, accesul tuturor cetățenilor la servicii esențiale de furnizare a gazelor naturale la standarde de calitate și siguranță, inclusiv în zone izolate, iar pe de altă parte, sancționarea neexecutării obligației legale și contractuale de extindere a sistemului de distribuție a gazelor naturale, cu luarea în considerare a segmentelor de rețea deja dezvoltate și a continuității în furnizarea serviciilor.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

-interimar-

ILIE-GAVRIL BOLOJAN